

NL

NL

NL



COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 13.8.2008
COM(2008) 515 definitief

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

**VERSLAG OVER DE PER 31 MAART 2008 GEBOEKTE VOORUITGANG OP HET
GEBIED VAN DE MODERNISERING VAN HET BOEKHOUDSYSTEEM VAN DE
EUROPESE COMMISSIE**

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

**VERSLAG OVER DE PER 31 MAART 2008 GEBOEKTE VOORUITGANG OP HET
GEBIED VAN DE MODERNISERING VAN HET BOEKHOUDSYSTEEM VAN DE
EUROPESE COMMISSIE**

INHOUDSOPGAVE

VERSLAG OVER DE PER 31 MAART 2008 GEBOEKTE VOORUITGANG OP HET GEBIED VAN DE MODERNISERING VAN HET BOEKHOUDSYSTEEM VAN DE EUROPESE COMMISSIE	2
1. Inleiding	4
2. Samenvatting van de tenuitvoerlegging tot en met 31 maart 2008.....	4
3. Tenuitvoerlegging van een gemoderniseerd boekhoudsysteem in de Commissie.....	6
3.1. Jaarrekeningen.....	6
3.2. Opleiding.....	7
4. Controleomgeving van de boekhouding en validatie van lokale systemen	8
4.1. Project voor boekhoudkundige kwaliteit	8
4.2. Validatie van lokale systemen.....	9
5. IT-ontwikkelingen voor de algemene begroting	10
5.1. ABAC-upgrades	10
5.2. IT-ontwikkelingsproces en systeemarchitectuur.....	11
5.3. Budget Control System (BCS)	11
5.4. SAM (Supply and Assets Management)	11
6. ABAC in de delegaties.....	11
7. Europees Ontwikkelingsfonds	12
8. Implementatie van ABAC door de andere instellingen en agentschappen.....	12
9. CONCLUSIE	13

1. INLEIDING

Op 17 december 2002 heeft de Commissie haar mededeling over de modernisering van het boekhoudsysteem van de Europese Gemeenschappen goedgekeurd¹. In januari 2005 werd een boekhoudsysteem op transactiebasis ingevoerd en vanaf dat jaar worden de jaarrekeningen volgens internationaal aanvaarde boekhoudnormen opgesteld. De in het Financieel Reglement vastgestelde termijnen werden dus in acht genomen.

Door de overgang naar het nieuwe boekhoudsysteem kan de Europese Commissie de toestand van haar financiën dag na dag beter overzien en wordt haar betere financiële informatie verstrekt. De externe controleurs van de Commissie en de kwijtingverlenende autoriteiten waren in hoge mate tevreden over de geboekte vooruitgang.

De modernisering van het boekhoudsysteem is evenwel een project van lange duur. Volledige overeenstemming met alle boekhoudnormen tot stand brengen, tot een efficiënte en volledige verslaglegging over het beheer komen en een volledig geïntegreerd IT-systeem verwezenlijken, is een proces dat tijd vergt. De ontwikkeling van het boekhoudsysteem op transactiebasis werd in de loop van 2007 voortgezet en de ontwikkeling zal ook in 2008 en 2009 doorgaan.

De Commissie heeft sinds 2002 regelmatig voortgangsverslagen over het moderniseringsproject uitgebracht². In deze mededeling wordt een samenvatting gegeven van de vooruitgang die werd geboekt tot en met 31 maart 2008. Evenals de vorige verslagen zal het worden toegezonden aan de desbetreffende commissies van de kwijtingverlenende autoriteiten en aan de Rekenkamer.

2. SAMENVATTING VAN DE TENUITVOERLEGGING TOT EN MET 31 MAART 2008

Om de hoofddoelstellingen van het moderniseringsproject te realiseren, wordt gebruikgemaakt van een doorlopend tweejarig actieplan waarvan een bijgewerkte samenvatting bij elk jaarverslag wordt gevoegd. De belangrijkste resultaten in het jaar van het onderhavige verslag worden hieronder uiteengezet.

Verbetering van de betrouwbaarheid van de rekeningen

Via zijn netwerk van boekhoudingscorrespondenten tracht DG Begroting de controles van de boekhoudactiviteiten tijdens het jaar en de afsluiting van de rekeningen van elk begrotingsjaar te verbeteren. Een team gaat na of de financiële systemen van de ordonnateursdiensten bepaalde criteria naleven die tot doel hebben de tijdigheid, juistheid en volledigheid van boekhoudkundige gegevens te garanderen. De systemen van alle DG's behalve twee waren op 31 maart 2008 gevalideerd.

¹ COM(2002) 755.

² Op 30 juni 2003 (SEC(2003) 790), op 31 december 2003 (SEC(2004) 118), op 30 juni 2004 (COM(2004) 565), op 31 januari 2005 (COM(2005) 90), op 31 maart 2006 (COM(2006) 358) en op 31 maart 2007 (COM(2007)343).

DG Begroting coördineert ook een netwerk van rekenplichtigen van de agentschappen en van de andere instellingen om ervoor te zorgen dat de geconsolideerde jaarrekening van de Gemeenschappen van goede kwaliteit is.

In juli 2007 hebben de rekenplichtigen van de Commissie en van de agentschappen en andere instellingen voor het eerst hun jaarrekeningen gevalideerd.

Ontwikkeling en uitbreiding van het IT-systeem, ABAC

Door de uitbreiding van het ABAC-systeem tot de delegaties en vertegenwoordigingen in 2007 zijn alle diensten van de Commissie nu op ABAC aangesloten. Het systeem wordt uitgebreid tot alle uitvoerende agentschappen, tot de traditionele agentschappen die het wensen te gebruiken, tot de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming en tot twee comités. Zes van deze organen werden tijdens het verslagjaar aangesloten, zodat het totaal nu 15 bedraagt. Het project om de jaarrekeningen van het Europees Ontwikkelingsfonds over te dragen is in 2007 opnieuw gestart, en zal tegen eind 2008 zijn voltooid.

Als onderdeel van de strategie om op middellange termijn de belangrijkste financiële systemen onder te brengen in een gemeenschappelijk IT-platform:

- werd het begrotingsboekhoudingssysteem naar een nieuwe module begrotingscontrole (BCS) overgebracht, waardoor het mogelijk moet worden lokale begrotingsonderdelen in het centrale SAP-systeem te beheren in plaats van in ABAC-Workflow;
- is een plan om het beheer van aankopen en inventarissen naar een SAP-module over te brengen, geëvolueerd van de fase van een haalbaarheidsstudie naar de fase van het vaststellen van functionele specificaties voor de Bureaus voor infrastructuur en logistiek van Brussel en Luxemburg (OIB en OIL). Het nieuwe systeem zou in 2009 moeten werken;
- werd de mogelijkheid onderzocht om meer functies naar het SAP-systeem over te brengen alsook de opties voor het ontwikkelen van een beter contractbeheersysteem dan het huidige ABAC-Contracts.

Ontwikkeling van financiële verslaglegging

Zoals gepland, werd het single data warehouse in juli 2007 geïntroduceerd. Het werd gebruikt bij het opstellen van de bijlagen bij de jaarlijkse activiteitenverslagen van 2007 en van de informatie over betalingen die aan de hoogste controle instantie van elke lidstaat werd meegedeeld om betere controles te bevorderen. De verslaglegging over de financiële relatie van de Commissie met individuele begunstigen is nu goed ontwikkeld, maar om aan de behoeften van de gebruikers te voldoen, zijn verdere werkzaamheden over andere mogelijkheden van verslaglegging noodzakelijk.

Opleiding en gebruikersondersteuning

De Commissie heeft het verstrekken van cursussen van hoge kwaliteit over financiële aangelegenheden aan personeelsleden van de Commissie overal ter wereld en aan personeelsleden in de instellingen en de agentschappen voortgezet. De tevredenheid over de kwaliteit van de opleiding steeg tot 96% in 2007.

3. TENUITVOERLEGGING VAN EEN GEMODERNISEERD BOEKHOUDSYSTEEM IN DE COMMISSIE

3.1. Jaarrekeningen

De jaarrekeningen van de Europese Gemeenschappen voor 2005 en 2006

De jaarrekeningen van de EG voor 2005 en 2006 werden opgesteld met gebruikmaking van het gemoderniseerd boekhoudsysteem. Die rekeningen werden door de Rekenkamer, na controle, als betrouwbaar aangemerkt, ook al werden er een aantal punten van voorbehoud geformuleerd en een aantal opmerkingen gemaakt die niet op de rekeningen als geheel betrekking hadden, maar die hebben geleid tot verdere verbeteringen van de boekhoudkundige controles. Voor beide rekeningen heeft het Parlement nu kwijting verleend.

De jaarrekeningen van de Europese Gemeenschappen voor 2007

De voorlopige rekeningen voor 2007 werden op 31 maart 2008 aan de Rekenkamer bezorgd en worden momenteel gecontroleerd. Na eventuele correcties op basis van de bevindingen van de controleur, worden de definitieve rekeningen voor 2007 door de rekenplichtige gevalideerd en door de Commissie goedgekeurd vóór 31 juli 2008.

De kwaliteit van de rekeningen verbetert jaar na jaar naarmate de gebruikers meer vertrouwd raken met het nieuwe systeem en de nieuwe regels. Bovendien lijken initiatieven als het project voor boekhoudkundige kwaliteit (zie hieronder) bij te dragen tot een algemene verbetering van de betrouwbaarheid van de boekhoudkundige gegevens en bijgevolg ook van de jaarrekeningen. Geen enkele directeur-generaal of diensthoofd heeft in de verklaring bij zijn of haar jaarlijks activiteitenverslag voor 2007 een punt van voorbehoud met betrekking tot de boekhouding opgenomen.

Wat de rekeningen zelf betreft, heeft de Commissie elk jaar geprobeerd de verstrekte informatie te verbeteren om die zinvoller en begrijpelijker te maken voor de lezer, bijvoorbeeld de informatie over de terugvordering van ten onrechte betaalde bedragen en financiële correcties, een onderwerp dat van bijzonder belang is voor de kwijtingverlenende autoriteiten.

3.2. Opleiding

In 2007 werden opnieuw aanzienlijke inspanningen geleverd op het vlak van de opleiding van het personeel. De belangrijkste verwezenlijkingen op dit gebied waren:

- de organisatie van meer dan 4 100 deelnemersdagen van ABAC- en SAP-opleiding aan personeelsleden van de Commissie in Brussel en Luxemburg, inclusief een specifieke reeks sessies voor personeelsleden van de Commissie in de delegaties;
- de tevredenheid over de kwaliteit van de opleiding steeg van 91% in 2005 tot 94% in 2006, waarbij 44% van deelnemers de opleidingen met "zeer goed" beoordeelde, in vergelijking met 38% in 2006;
- bestelling van een specifiek opleidingspakket voor agentschappen, dat aan hun specifieke behoeften voldoet. Eind april 2008 was het beschikbaar;
- het uitschrijven en beheren van een aanbesteding voor de verlenging van het raamcontract voor opleiding over financiële aangelegenheden (dat afloopt op 23 maart 2008). Het nieuwe contract werd op 7 maart 2008 ondertekend en is nu interinstitutioneel, waardoor elk agentschap of elke andere instelling het kan gebruiken.

De belangrijkste doelstelling voor 2008 is om cursussen van hoge kwaliteit voor personeelsleden van de Commissie overal ter wereld en voor personeelsleden in andere instellingen en agentschappen te blijven verstrekken en deze cursussen aan de nieuwe IT-ontwikkelingen aan te passen. Ook het verstrekken van opleiding over boekhoudaangelegenheden zal in 2008 worden geïntensiveerd; het is de bedoeling een praktische cursus te ontwikkelen waarin de klemtoon wordt gelegd op het verband tussen het boeken van verrichtingen in ABAC en de boekhoudkundige gevolgen van dergelijke verrichtingen.

4. CONTROLEOMGEVING VAN DE BOEKHOUDING EN VALIDATIE VAN LOKALE SYSTEMEN

Naar aanleiding van de invoering van het nieuwe boekhoudkundig kader werd elk directoraat-generaal en elke dienst verzocht ervoor te zorgen dat de organisatie van de boekhoudprocedures toereikend was om boekhoudkundige gegevens van hoge kwaliteit te verkrijgen. De kwaliteit van de gegevens die rechtstreeks of via lokale IT-systemen in het boekhoudsysteem worden opgenomen, hangt af van de controleomgeving die door elke gedelegeerde ordonnateur wordt gecreëerd. Om de ordonnateurs te helpen de rekenplichtige redelijke zekerheid te verschaffen dat de rekeningen een getrouw beeld geven van de financiële positie, heeft DG Begroting twee instrumenten geïntroduceerd: het project voor boekhoudkundige kwaliteit en de validatie van lokale systemen.

4.1. Project voor boekhoudkundige kwaliteit

Om de boekhoudkundige omgeving in elk DG op middellange termijn te verbeteren, werd in 2006 een project voor boekhoudkundige kwaliteit ontwikkeld en in maart 2007 in alle DG's opgestart. Het project heeft tot doel aan de ordonnateurs een overzicht te geven van de IT-instrumenten waarop zij een beroep kunnen doen en over de controles die hen in staat stellen te garanderen dat de rekeningen voor de verrichtingen die door hen worden beheerd, van hoge kwaliteit zijn. De verantwoordelijkheden en de taken van de belangrijkste financiële actoren werden vastgelegd, in het bijzonder die van de boekhoudingscorrespondent, die nu formeel is opgenomen in de interne organisatie van elk DG. De boekhoudkundige diensten hebben verscheidene richtsnoeren en praktische ondersteuningsmaatregelen opgesteld en aan de DG's voorgesteld.

Elk directoraat-generaal of elke dienst legt een register van boekhoudrisico's aan en stelt een pragmatisch actieplan voor om de vastgestelde risico's te beheersen. Het boekhoudkundige revisieproces bestaat in een regelmatige, gedocumenteerde beoordeling van de correcte toepassing van de boekhoudprocedures of - controles. Alle revisiewerkzaamheden, de beschrijving van de uitgevoerde controles en de frequentie ervan, de voorstelling van de bereikte resultaten en van de maatregelen die zijn genomen om de vastgestelde zwakke punten te verhelpen, worden formeel in een revisiedossier opgenomen. Het actieplan en het beknopte revisiedossier worden voor analyse en opmerkingen naar de rekenplichtige gezonden.

Dit project begon vruchten af te werpen in 2007, toen minder correcties moesten worden aangebracht in de bij de afsluiting van de rekeningen verzonden gegevens.

4.2. Validatie van lokale systemen

Het gebruik van lokale IT-systemen voor boekhoudkundige doeleinden is een risicofactor voor de kwaliteit van de gegevens en zorgt voor meer complexiteit. De DG's die lokale systemen gebruiken, zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en de volledigheid van hun boekhoudkundige gegevens en waarborgen dat hun systemen op ABAC afgestemd blijven. Een van de taken van de rekenplichtige is het valideren van de door de ordonnateurs ingestelde boekhoudsystemen. Dit gebeurt door na te gaan of die systemen en de bijbehorende controles aan bepaalde criteria voldoen, hetzij ter plaatse, hetzij, in het geval van diensten die kleinere delen van de begroting beheren, via vragenlijsten. Belangrijke wijzigingen van deze systemen worden ook onderzocht. In een jaarlijks verslag worden de verrichte werkzaamheden samengevat en worden de voor vele DG's gemeenschappelijke kwesties voorgesteld.

Het validatieteam van DG Begroting ziet nauwgezet toe op de controles die in alle DG's en diensten zijn ingesteld om ervoor te zorgen dat de in het project over boekhoudkundige kwaliteit gegeven richtsnoeren worden toegepast. Er worden met name controles uitgevoerd op de voor het afsluiten van de rekeningen vereiste afsluitmethodieken en -berekeningen.

In 2007 heeft het team acht door de ordonnateurs ingestelde systemen die tot doel hebben boekhoudkundige gegevens te verstrekken of te motiveren - zoals artikel 61, lid 1, onder e), van het Financieel Reglement vereist - aan een evaluatieprogramma onderworpen. Dit brengt het in de periode 2005-2007 aan controles ter plaatse onderworpen diensten op dertig. Het grootste deel van de uitgaven van de Commissie had betrekking op deze controles.

Er werden ook omvangrijke follow-upwerkzaamheden uitgevoerd betreffende kwesties die in vorige verslagen aan bod kwamen. De resultaten van dit onderzoek werden opgenomen in een algemeen verslag betreffende 2007, dat begin april 2008 werd uitgebracht. In het algemeen hebben de diensten de passende maatregelen getroffen om de belangrijkste in de afgelopen jaren aan de orde gestelde kwesties aan te pakken.

In juni 2006 is een procedure in werking getreden waarmee de rekenplichtige voorgestelde wijzigingen van lokale IT- en administratieve systemen kan onderzoeken (en deze, als zij voldoen, kan goedkeuren). Dit heeft geleid tot het onderzoeken en goedkeuren van 15 dergelijke materiële wijzigingen in 2007.

Op de datum van het laatste voortgangsverslag moesten de systemen van drie DG's nog worden gevalideerd (AIDCO, EAC en RELEX) en bleef er een voorbehoud bestaan ten aanzien van het gebruik van ABAC-contracten door het GCO.

Wat DG AIDCO betreft, hebben de in het verleden vastgestelde verbeteringen ertoe geleid dat het lokaal systeem werd gevalideerd, met een voorbehoud ten aanzien van zijn lokaal IT-systeem, dat in 2008 werd opgeheven, aangezien CRIS nu systematisch met het centrale boekhoudsysteem wordt vergeleken. Het GCO heeft al zijn contracten van 2007 naar de centrale databank (ABAC-contracten) geüpload. Dat zal ook voor de contracten van 2005 en 2006 moeten gebeuren, wil het GCO zijn verplichtingen nakomen.

De systemen van EAC en RELEX zijn nog niet gevalideerd. In beide DG's moeten nog een aantal kwesties worden opgelost, ook al werd in 2007 aanzienlijke vooruitgang geboekt, met name in de vorm van verbeteringen van de interne controlesystemen in DG EAC en de succesvolle introductie van ABAC door DG RELEX in de delegaties.

5. IT-ONTWIKKELINGEN VOOR DE ALGEMENE BEGROTING

Het IT-ontwikkelingsplan moet ervoor zorgen dat het informatiesysteem over de mogelijkheden beschikt die vereist zijn om de financiële boekhouding, controles en verslaglegging te verbeteren en om een betere integratie van de verschillende IT-modules tot stand te brengen. Het doel van de IT-strategie is de toepassingsplatforms te standaardiseren teneinde de gebruikersondersteuning te verbeteren en de onderhoudskosten te verlagen.

Sinds 2005 heeft de Commissie zich actief ingezet om haar boekhoudapplicaties te beperken tot slechts twee platforms, te weten SAP voor de ABAC-boekhouding en JAVA voor ABAC-Workflow. Haar strategie voor de middellange termijn is om alle boekhoudprocessen van de Commissie in een enkel platform te integreren. Dit strategisch plan is gebaseerd op het beginsel "buy-before-build", waarbij kant-en-klaar in de handel verkrijgbare software wordt geprefereerd boven "in-house" op maat ontwikkelde applicaties.

Als onderdeel van deze strategie heeft DG Begroting de SAP-BCS-module geïmplementeerd voor zijn begrotingsbeheer en een standaard SAP-oplossing voor activabeheer getest en geanalyseerd. Daarnaast onderzoekt het DG momenteel een standaardoplossing voor aanbestedingen en de opties voor een nieuwe SAP-applicatiearchitectuur. Hieronder, en meer gedetailleerd in bijlage 1, wordt de op het gebied van al deze initiatieven geboekte vooruitgang beschreven.

5.1. ABAC-upgrades

Tussen april 2007 en maart 2008 vonden drie releases van ABAC-Workflow en de bijbehorende modules plaats. De hoofddoelstellingen van die releases kunnen als volgt worden samengevat: het verbeteren van functies die de uitvoering van de begroting en het beheer van de algemene rekeningen ondersteunen; implementatie van ondersteuning voor het Financieel Reglement, zoals gewijzigd in 2007; en de geleidelijke herziening van de technische grondslagen waarop ABAC is gebouwd.

- **ABAC-Assets**

DG Begroting beperkt de investering in ABAC-Assets tot het essentiële onderhoud en minder belangrijke verbeteringen (met name voor de EU-delegaties). Het geleidelijk uitfaseren van ABAC-Assets zal gelijktijdig met de ontwikkeling van de opvolger ervan, ABAC SAM, plaatsvinden (zie punt 5.4 hieronder). De directoraten-generaal mogen deze beide systemen niet samen gebruiken.

- **ABAC-Contracts**

Wat ABAC-Contracts betreft, wordt er voorbereidend werk uitgevoerd om na te gaan of het haalbaar is de functies ervan in het algemene ABAC-systeem te integreren en voordeel te halen uit de ervaring die DG JLS opdeed bij de invoering van SAP-

Grantor. Intussen wordt de investering in ABAC-Contracts beperkt tot het essentiële onderhoud.

- **Single Data Warehouse**

Het is moeilijk om de informatie in de twee huidige financiële data warehouses te synchroniseren en om deze informatie te matchen met de rekeningen. Zij worden geleidelijk vervangen door een single data warehouse, dat op boekhoudbeginselen gebaseerd is, en worden naar verwachting halverwege 2009 afgesloten.

5.2. IT-ontwikkelingsproces en systeemarchitectuur

Verbeteringen in het IT-ontwikkelingsproces worden gestuurd door een datamodelleringsmethode die steunt op specifieke instrumenten. Deze aanpak garandeert dat IT-systemen afgestemd zijn op de operationele procedures van de Commissie, dat alle documentatie is gecentraliseerd en bijgewerkt, en dat de software engineering efficiënt verloopt.

5.3. Budget Control System (BCS)

De nieuwe versie van de SAP-FM-module BCS is in april 2008 in de plaats gekomen van de voor het centrale begrotingsbeheer gebruikte FBS-versie, aangezien in die nieuwe versie de lokale begrotingsonderdelen kunnen worden geïntegreerd, hetgeen noodzakelijk is om de diensten de beschikking te geven over een meer gedetailleerd systeem om hun budgetten te beheren.

5.4. SAM (Supply and Assets Management)

Als onderdeel van zijn integratiestrategie voor IT-systemen analyseert en ontwikkelt DG Begroting zorgvuldig een volledig geïntegreerde Supply and Assets Management-module om het huidige ABAC-Assets te vervangen. Een eerste demonstratie van de Supply and Asset Management module werd in maart 2007 gegeven aan DG Begroting en OIB. Hierna werd besloten over te gaan tot de volgende fase. In juli 2007 werden een volledige valideringsanalyse van het concept en een prototype aan DG Begroting, OIB en OIL voorgesteld. Op basis daarvan werd besloten om voort te gaan met de ontwikkeling van de nieuwe module. De behoeften van alle 12 diensten die activa beheren, zullen geleidelijk in SAM worden ingevoerd. De voortgang van de werkzaamheden beantwoordt aan de verwachtingen en twee bureaus, OIB en OIL, zullen eind 2008 de eerste gebruikers worden van de nieuwe module. Tegen 2011 moeten alle diensten met SAM werken; aan de bijzonderheden van DG RELEX zal bijzondere aandacht worden besteed.

6. ABAC IN DE DELEGATIES

Sinds januari 2007 werken alle delegaties rechtstreeks met het ABAC-systeem, dat nu een module voor gelden ter goede rekening omvat voor de vereenvoudigde registratie van kleine betalingen (minder dan 300 euro), alsook mogelijkheden om bank- en kasverrichtingen te matchen. ABAC-Assets werd in april 2007 aangepast voor gebruik door delegaties, zodat de volledige inventaris van activa van de Commissie nu onder het ABAC-systeem valt.

In 2007 werd het IT-systeem op een aantal punten verbeterd om door delegaties gemelde problemen te verhelpen, en werden de ontbrekende functies van ABAC-Assets ingevoerd.

Dit betekende voor de delegaties ook een aanpassing van cultuur, van een boekhouding op kasbasis naar een boekhouding op transactiebasis. Deze verandering heeft ingrijpendere gevolgen dan alleen maar de IT-systemen aanpassen. De delegaties moesten op elk domein deskundigheid opdoen, en die moet correct worden toegepast vooraleer de financiële systemen van RELEX kunnen worden gevalideerd (zie punt 4.2 hierboven).

7. EUROPEES ONTWIKKELINGSFONDS

Het IT-platform voor de jaarrekeningen van het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF), dat niet hetzelfde is als dat voor de algemene begroting, wordt ook gemoderniseerd.

De voor het EOF vereiste ABAC-ontwikkelingen waren halverwege 2006 grotendeels voltooid en getest, maar de implementatie van het nieuwe IT-systeem (CRIS-ABAC-EOF) moest worden uitgesteld, voornamelijk omdat DG AIDCO de ontwikkelingen moest voltooiën om het CRIS in overeenstemming te brengen met de voor de algemene begroting geldende transactieboekhoudregels. De implementatie van het nieuwe IT-systeem voor het EOF is nu voor januari 2009 gepland. Beide DG's zullen zich volledig inzetten om deze termijn te halen.

Daarom zou 2008 het laatste jaar moeten zijn waarvoor EOF-rekeningen worden opgesteld op basis van een boekhouding die niet aan de internationale normen voldoet. Hoewel de nieuwe IT-systemen nog in ontwikkeling zijn, worden de jaarrekeningen van het EOF sinds 2005 opgesteld in overeenstemming met de beginselen van een boekhouding op transactiebasis.

8. IMPLEMENTATIE VAN ABAC DOOR DE ANDERE INSTELLINGEN EN AGENTSCHAPPEN

De agentschappen en andere instellingen kunnen vrijelijk kiezen voor ABAC of een ander systeem. Voor de agentschappen en instellingen die voor ABAC kiezen, plant, analyseert en coördineert een speciaal, rechtstreeks aan de rekenplichtige van de Commissie rapporterend projectteam alle werkzaamheden in het kader van de implementatie van ABAC, zowel wat de timing als wat de middelen betreft.

Voor elk agentschap wordt in ABAC een specifieke financiële en boekhoudkundige omgeving gecreëerd waarbij de rekenplichtige van het desbetreffende agentschap verantwoordelijk blijft voor de rekeningen en voor de uitvoering van de betalingen.

In 2007 werden vijf regelgevende agentschappen³ op het ABAC-systeem aangesloten. Negen andere agentschappen zullen ABAC in 2008 beginnen te

³ FRA, Eurojust, Eurofound, CFCA, ECHA

gebruiken⁴. Naar verwachting zullen in 2009 en 2010 ten minste twaalf andere agentschappen of organen op ABAC worden aangesloten. De momenteel door die organen gebruikte SI2-module wordt geleidelijk uitgefaseerd en wordt onderhouden tot alle organen zijn aangesloten.

9. CONCLUSIE

Het nieuwe boekhoudsysteem heeft de Europese Commissie in staat gesteld de voorgeschreven termijnen te halen voor de opstelling van de jaarrekeningen op transactiebasis die in alle materiële opzichten aan de internationale boekhoudnormen voldoen.

De Commissie kan het zich niet veroorloven nu op haar lauweren te rusten. De boekhoudprocessen en de financiële procedures moeten verder worden verbeterd en ontwikkeld. De meest urgente uitdagingen voor de toekomst zijn:

- de noodzakelijke systeemverbeteringen blijven aanbrengen om te garanderen dat alle boekhoudverrichtingen accuraat door de DG's worden geregistreerd,
- voltooiing van de validatie van de lokale systemen van RELEX en EAC,
- opname van de jaarrekeningen van het EOF in ABAC en organisatie van de opleidingen voor de personeelsleden in de 46 delegaties,
- optimalisering van de integratie van de IT-systemen, en zo mogelijk de integratie van de boekhoudprocessen van de Commissie in een enkel platform,
- verbetering van de financiële verslaglegging en van de verslaglegging over het beheer,
- hetzelfde niveau van dienstverlening bieden aan nieuwe gebruikers (bv. de agentschappen).

In het projectplan voor de komende twee jaren komen deze doelstellingen aan de orde. De Commissie blijft onverminderd streven naar de meest strikte boekhoudnormen binnen de openbare sector.

DG Begroting, dat met deze steeds veeleisendere uitdagingen wordt geconfronteerd, erkent dat zijn huidige boekhoudsysteem de grenzen heeft bereikt wat betreft de registratie van en verslaglegging over de uitgaven en inkomsten van de algemene begroting en dat het verder moet gaan met zijn strategie om de algemene begroting te beheren op één enkel standaardplatform waarbij gemakkelijk door de leverancier te onderhouden software wordt gebruikt.

Deze opgave zet de huidige manier van rekenschap geven voor de verrichtingen van de Commissie onder druk. Er is behoefte aan een open en flexibele aanpak, maar dit

⁴ Drie uitvoerende agentschappen (TEN-T EA, ERCEA, REA) en zes regelgevende agentschappen (F4E, CEPOL, OSHA, ENISA, EMCDDA, CdT).

is essentieel als de Commissie voorloper wil blijven op het gebied van op de IPSAS gebaseerde overheidsboekhouding.